

OPIS ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Autor rozprawy doktorskiej: mgr inż. arch. Mosleh Ahmadi

Tytuł rozprawy doktorskiej w języku polskim: Poszukiwanie zależności między doświetleniem naturalnym a zachowaniem użytkowników: badania empiryczne współczesnych bibliotek publicznych w Trójmieście

Język rozprawy doktorskiej: Angielski

Promotor rozprawy doktorskiej: dr hab. inż. arch. Justyna Martyniuk-Pęczek, prof. PG

Promotor pomocniczy rozprawy doktorskiej: dr. Natalia Sokół

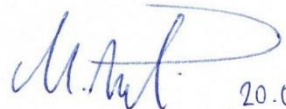
Data obrony:

Słowa kluczowe rozprawy doktorskiej w języku polskim: architektura współczesna; doświetlenie naturalne; ruch użytkowników; biblioteka; Space Syntax

Streszczenie rozprawy w języku polskim: We współczesnych badaniach nad światłem dziennym w architekturze najczęściej podejmowane są zagadnienia jego wpływu na komfort użytkowników i efektywność budynków. Większość dotychczasowych badań koncentruje się na przestrzeniach biurowych, podczas gdy biblioteki pozostają wciąż niedostatecznie rozpoznane w literaturze przedmiotu.

Niniejsza praca analizuje zależności między dostępem do światła dziennego a zachowaniami użytkowników w przestrzeni bibliotek, wykorzystując zróżnicowane metody badawcze. Na podstawie przeglądu literatury określono ramy koncepcyjne badania. Na tej podstawie wyodrębniono cztery główne wymiary aktywności użytkowników: sposób wykorzystania przestrzeni, preferencje wyboru miejsc, trajektorie poruszania się i przemieszczania oraz czasowy rozkład użytkowania przestrzeni. Badania empiryczne przeprowadzono w dwóch bibliotekach publicznych, które powstały w ostatnich latach i stanowią przykład architektury współczesnej. Pierwsza ma układ otwarty (z minimalną liczbą ścian i barier), natomiast druga jest podzielona na strefy funkcjonalne (z przegrodami szklanymi i ścianami). W obu przypadkach przeprowadzono analogiczne badania z udziałem użytkowników przestrzeni. Dane zebrano m.in. za pomocą ankiet oraz obserwacji behawioralnych. W drugiej części badań wykonano symulacje oświetlenia dziennego (AnnuOWL) oraz analizy konfiguracji przestrzennej (DepthmapX), aby sprawdzić, w jaki sposób przestrzenie te mogą być oceniane przy użyciu narzędzi stosowanych w projektowaniu. Kluczowym wkładem pracy jest integracja tych danych w ramach przestrzennie jawnego modelu analitycznego, w którym wskaźniki światła dziennego, miary space syntax oraz wzorce zachowań użytkowników zostały przypisane do odpowiadających im lokalizacji w przestrzeni i analizowane łącznie. Następnie zebrane w obu częściach dane poddano analizie statystycznej, obejmującej testy nieparametryczne i metody korelacyjne.

Wyniki wskazują, że układ przestrzenny stanowi główny czynnik kształtujący relację między warunkami oświetlenia dziennego a ruchem użytkowników. W przestrzeniach otwartych zależności między widocznością, dostępem do światła dziennego, oświetleniem a ruchem były wyraźniejsze, natomiast w przestrzeniach podzielonych na strefy funkcjonalne ruch użytkowników był bardziej równomiernie rozłożony, a wpływ oświetlenia dziennego mniej wyraźny. Dodatkowo zaobserwowano, że sezonowe zmiany oświetlenia dziennego wpływały na modyfikację tych zależności, oddziałując na sposób korzystania z przestrzeni przez użytkowników. Wyniki pracy doktorskiej wskazują na kluczową rolę układu przestrzennego w sposobie użytkowania przestrzeni w kontekście oświetlenia dziennego. Wskazują również, że integracja danych subiektywnych, obserwacyjnych i obliczeniowych pozwala na pełniejszą ocenę jakości oraz funkcjonalności przestrzeni. Jednocześnie, aby lepiej zrozumieć różnice między układami otwartymi a podzielonymi na strefy, konieczne są dalsze studia przypadków.

20.04.2026